

Klimat- och näringslivsdepartementet
Klimat- och miljöministern

Till riksdagen

Svar på fråga 2024/25:844 av Johan Andersson (S)
Nordiskt pantsystem

Johan Andersson har frågat mig om jag som statsråd har som ambition att driva på för ett gemensamt pantsystem i Norden, där Sverige skulle vara ett bidragande land.

Pantsystemen för dryckesförpackningar har en lång tradition i Sverige och hög trovärdighet hos aktörer och konsumenter. Det finns stora klimat- och miljövinster i att återvinna dryckesförpackningar och pantsystem har visat sig vara mycket effektiva för att säkerställa en hög insamlingsgrad och god kvalitet på den återvunna råvaran.

De nordiska länderna har genom sina nationella pantsystem varit föregångare för att skapa förutsättningar för en bättre återvinning av dryckesförpackningar. Det svenska pantsystemet tar redan idag emot och materialåtervinner dryckesförpackningar som uppfyller kraven från andra länder, men då betalas ingen pant ut. Genom EU:s nya

förpackningsförordning införs även gemensamma krav på pantsystem i hela EU.

EU:s förordning om förpackningar och förpackningsavfall trädde i kraft den 11 februari 2025. Enligt EU-förordningen ska varje medlemsstat från och med den 1 januari 2029 införa ett pantsystem som bidrar till högvärdig materialåtervinning av aluminium och PET-plast. Undantag medges för medlemsstater som uppnår insamlingsmålet på 90 % på andra sätt. Vidare finns krav på obligatorisk märkning av förpackningar som är del av det obligatoriska pantsystemet (metallburkar och plastflaskor).

Av förordningen framgår det även att medlemsstater med regioner med omfattande gränsöverskridande verksamhet ska säkerställa att retursystemen gör det möjligt att samla in förpackningar från andra medlemsstaters retursystem vid utsedda insamlingsplatser och ska sträva efter att möjliggöra returnering av pant som debiterades slutanvändaren vid inköpet av förpackningen. Det blir även obligatoriskt för alla återförsäljare att faktiskt ta ut pant, något som inte varit fallet hittills och vilket är en del av orsaken till problem vid gränshandel.

Naturvårdsverket fick den 27 februari 2025 i uppdrag att lämna förslag på hur EU:s förpackningsförordning ska kompletteras i det svenska regelverket.

Det är högst angeläget att säkerställa en hög insamlings- och återvinningsgrad av dryckesförpackningar och på så sätt styra mot en mer effektiv användning av resurser, minskad klimatpåverkan och mindre nedskräpning. Därför är de nya EU-reglerna för gemensamma krav på pantsystem välkomna. Mot bakgrund av detta finns det inte skäl för Sverige att driva på för ett gemensamt pantsystem i Norden.

Stockholm den 5 mars 2025

Romina Pourmokhtari